

Sygn. akt II Cz 2091/15

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Mariola Wojtkiewicz

Sędziowie: SSO Robert Bury (spr.)

SSO Sławomir Krajewski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 12 lutego 2016 roku w S.

sprawy z wniosku A. Z.

z udziałem B. Z.,

o podział majątku wspólnego

na skutek zażalenia E. D. oraz M. M. (1) na postanowienie Sądu Rejonowego w Gryfinie z dnia 18 sierpnia 2015 r., sygn. akt I Ns 510/13

postanawia:

oddalić oba zażalenia.

SSO Robert Bury (spr.) SSO Mariola Wojtkiewicz SSO Sławomir Krajewski

Sygn. II Cz 2091/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2015 roku Sąd Rejonowy w Gryfinie w sprawie z wniosku A. Z. z udziałem B. Z. o podział majątku wspólnego skazał E. D. oraz M. M. (1) – pracownicy Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. na grzywny w wysokości po 500 zł za odmowę udzielenia żądanych przez Sąd informacji. W uzasadnieniu wskazano, że zarządzeniem z dnia 5 marca 2015 roku Sąd zwrócił się do Banku (...) S.A. w W. o wskazanie, czy T. B. zam. C. ul. (...), w okresie od 24 czerwca 2005 roku do 31 grudnia 2009 roku posiadała rachunek bankowy, książeczki oszczędnościowe lub inne produkty bankowe, a jeśli tak, prosił o wskazanie, w jakim okresie oraz przekazanie historii operacji bankowych na tych rachunkach, lokatach czy innych produktach. Bank nie udzielił odpowiedzi na pytanie Sądu. Sąd wskazał, że jest organem uprawnionym do uzyskania informacji koniecznych do przeprowadzenia i rozstrzygnięcia sprawy o podział majątku wspólnego, przy czym nie sposób interpretować tego przepisu w ten sposób, aby udostępniane sądowi informacje objęte tajemnicą bankową miały dotyczyć wyłącznie uczestników postępowania. Takiego ograniczenia nie zawiera przepis art.105 ust.1 pkt 2 lit d. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo Bankowe (t.j.: Dz. U. z 2015 roku, poz. 128 ze zmianami, dalej Prawo Bankowe), który przyrównano do treści art.105 ust.1 pkt lit. b ustawy. Przepis ten zawiera ograniczenie podmiotowe zakresu informacji, jakich sąd może od banku żądać. Przyjęto, że odmowa przedstawienia dokumentu nie była uzasadniona, co, zgodnie z art. 251 k.p.c., skutkuje skazaniem na grzywnę.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodziła się E. D. oraz M. M. (1). W wywiedzionym zażaleniu M. M. (1) zarzuciła skarżonemu postanowieniu obrazę art. 105 ust. 1 pkt 2 lit d Prawa bankowego, poprzez jego rozszerzającą interpretację i domagała się uchylenia zaskarżonego postanowienia. Wskazała, że informacja, o którą zwrócił się Sąd do Banku stanowi tajemnicę bankową w rozumieniu art. 104 ust. 1 ustawy Prawo bankowe. Przepis art. 105 ustawy Prawo bankowe, albo statuuje wprost przypadki możliwości ujawniania przez banki informacji stanowiących tajemnicę bankową, albo odsyła do zasad ujawniania tych informacji określonych w innych ustawach. Nie ulega wątpliwości, że żądanie udzielenia informacji konfidencjonalnych przez sąd w trybie art. 105 ust. 1 pkt 2 lit d) Prawa bankowego znajduje w świetle przepisów dotyczących tajemnicy bankowej właściwe uzasadnienie, tylko w przypadku, gdy dotyczy stron, wnioskodawców, uczestników postępowania bądź w postępowaniu spadkowym spadkobierców. Nie jest taką informacją informacja o innych osobach, które w prowadzonym postępowaniu są osobami trzecimi, w rozumieniu art. 104 ust. 3 Prawa bankowego. Bank może przekazywać historię rachunków bankowych stron postępowania, ale bez ujawniania danych ich pełnomocników, danych osób dokonujących wpłat (przelewów) na te rachunki i danych osób, na rzecz których dokonywane były wypłaty (przelewy) z tych rachunków. Osoby te w prowadzonym postępowaniu są osobami trzecimi. Osobami trzecimi są również osoby nie uczestniczące w postępowaniu sądowym, co ma miejsce w przedmiotowej sprawie. Dane tych osób stanowią odrębną ochronę, wynikającą z art. 104 ust. 1 Prawa bankowego, ujawnienie tych danych spowodowałoby naruszenie przez Bank tajemnicy bankowej w stosunku do tych osób. Jest to niezależna ochrona od ochrony przewidzianej dla stron postępowania, wnioskodawców. W ocenie skarżącej Pani T. B. jest w przedmiotowej sprawie osobą trzecią, co oznacza, że brak jest podstaw prawnych do udzielenia informacji jej dotyczących, które objęte są tajemnicą bankową.

Zażalenia na postanowienie Sądu wywiodła również E. D., która w wywiedzionym zażaleniu M. zarzuciła skarżonemu postanowieniu obrazę art. 105 ust. 1 pkt 2 lit d ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, poprzez jego rozszerzającą interpretację. W uzasadnieniu rozstrzygnięcia przywołała tożsamą argumentację z tą przedstawioną w zażaleniu M. M. (1).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenia są bezzasadne.

Stosownie do art. 105 ust. 1 pkt 2 d) Prawa bankowego, bank ma obowiązek udzielenia informacji stanowiących tajemnicę bankową wyłącznie na żądanie sądu w związku z prowadzonym postępowaniem spadkowym lub o podział majątku między małżonkami albo prowadzoną przeciwko osobie fizycznej będącej stroną umowy sprawą o alimenty lub o rentę o charakterze alimentacyjnym. Norma prawna wysłowiona przez cytowany przepis nie wprowadza żadnych ograniczeń podmiotowych w odniesieniu do informacji, które bank powinien przekazywać na żądanie sądu w związku z prowadzonym postępowaniem o podział majątku między małżonkami. Innymi słowy, bank ma obowiązek udzielenia sądowi informacji stanowiącej tajemnicę bankową, jeżeli pozostaje ona w związku z prowadzonym postępowaniem o podział majątku między małżonkami, bez względu na okoliczność, czy dotyczy czynności bankowych dokonywanych z udziałem któregośkolwiek z małżonków czy osób trzecich. Wskazaną interpretację potwierdza nie tylko literalne brzmienie cytowanego przepisu, który nie wprowadza żadnych ograniczeń, a statuuje jedynie przesłankę związku informacji z prowadzonym postępowaniem o podział majątku wspólnego, ale również porównanie z normą wysłowioną przez art. 105 ust. 1 pkt 2 b) Prawa bankowego. Obowiązkiem banku jest udzielanie informacji stanowiących tajemnicę bankową, m.in. na żądanie sądu lub prokuratora w związku z toczącym się postępowaniem o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe przeciwko osobie fizycznej będącej stroną umowy zawartej z bankiem, w zakresie informacji dotyczących tej osoby fizycznej, popełnione w związku z działaniem osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, w zakresie informacji dotyczących tej osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej. Norma prawna wysłowiona przez wskazany przepis wyraźnie wprowadza ograniczenie podmiotowe w odniesieniu do tajemnicy bankowej podlegającej ujawnieniu - stanowi o „zakresie informacji dotyczących tej osoby fizycznej” albo o „zakresie informacji dotyczących tej osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej”. Porównanie obu norm prawnych prowadzi do logicznej konsekwencji, że jeżeli intencją ustawodawcy byłoby ograniczenie podmiotowe w zakresie ujawnienia tajemnicy bankowej w odniesieniu do postępowania o podział majątku wspólnego

małżonków, to ograniczenie takie zostałyby zawarte w stosownej normie prawnej. Norma art. 105 ust. 1 pkt 2 d) Prawa bankowego nie wprowadza żadnych ograniczeń, podobnych do wysłownionych norma art. 105 ust. 1 pkt 2 b), zatem bank obowiązany jest do udzielenia informacji dotyczących również osoby trzeciej, pod tym jednak warunkiem, że informacja ma związek z prowadzonym postępowaniem o podział majątku wspólnego.

W rozpoznawanej sprawie, z uwagi na rodzaj zarzutów uczestników postępowania, zbadanie przepływów finansowych na rachunkach osoby trzeciej względem stron postępowania jest niezbędne w celu ustalenia składu i wartości majątku wspólnego stron, zatem pozostaje w związku z postępowaniem o podział majątku wspólnego, co dalej decyduje o ocenie, że odmowa przedstawienia przez Bank żądanego dokumentu była bezpodstawna. Nie doszło zatem naruszenia art. 105 ust. 1 pkt 2 d) Prawa bankowego.

Zgodnie z art. 251 k.p.c. za nieuzasadnioną odmowę przedstawienia dokumentu przez osobę trzecią sąd, po wysłuchaniu jej oraz stron co do zasadności odmowy, skáže osobę trzecią na grzywnę. Wysokość grzywny wynika z art. 163 § 1 k.p.c., który stanowi, iż jeżeli kodeks przewiduje grzywnę bez określenia jej wysokości, grzywnę wymierza się w kwocie do pięciu tysięcy złotych.

Z tych przyczyn zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSO Robert Bury (spr.) SSO Mariola Wojtkiewicz SSO Sławomir Krajewski

Sygn. akt II Cz 2091/15

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować, zakreślić;

2. Odpis postanowienia doręczyć:

a) pełnomocnikom stron,

b) E. D. oraz M. M. (1)

3. **Zwrócić akta Sądowi Rejonowemu nie oczekując na zwrotne poświadczenia odbioru postanowienia.**

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia z dnia 21 kwietnia 2015 roku Nr A. -021-17/15 Prezesa Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 21 kwietnia 2015 roku

KARTA KWALIFIKACYJNA ORZECZENIA

Sygnatura akt II Cz 2089/15;

Wyrok/postanowienie z 12 lutego 2016 roku;

Hasło tematyczne orzeczenia: grzywna;

Podstawa prawna orzeczenia: art. 105 ust. 1 pkt 2 d) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe,

Nie publikować w (...): z uwagi na zaistnienie przyczyny określonej § 1 ust. 2 w § 1 ust. 3 w § 1 ust. 5 (właściwe zaznaczyć)

Sędzia sprawozdawca / Przewodniczący Wydziału

.....